

Bruselj, 17.10.2018
COM(2018) 692 final

2018/0357 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o podpisu, v imenu Evropske unije, Sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in
Socialistično republiko Vietnam**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Dinamično rastoča gospodarstva jugovzhodne Azije, ki vključujejo več kot 600 milijonov potrošnikov in hitro rastoči srednji razred, so ključni trgi za izvoznike in vlagatelje iz Evropske unije. Združenje držav jugovzhodne Azije (v nadaljnjem besedilu: združenje ASEAN) kot celota je s trgovino z blagom v skupni vrednosti 227,3 milijarde EUR (2017) in trgovino s storitvami v skupni vrednosti 77 milijard EUR (2016) tretji največji trgovinski partner EU zunaj Evrope za ZDA in Kitajsko. Hkrati je EU z neposrednimi tujimi naložbami v združenju ASEAN v skupni vrednosti 263 milijard EUR (2016) prva neposredna tuja vlagateljica v združenju, medtem ko je slednje kot celota z neposrednimi tujimi naložbami v skupni vrednosti 116 milijard EUR (2016) drugi največji azijski neposredni tuji vlagatelj v EU.

Vietnam je postal drugi največji trgovinski partner EU v združenju ASEAN za Singapurjem in pred Malezijo, pri čemer je trgovina med EU in Vietnamom leta 2017 znašala 47,6 milijarde EUR. Vietnam je ena od najhitreje rastočih držav združenja ASEAN s povprečno stopnjo rasti BDP približno 6 % v zadnjem desetletju, ki naj bi se ohranila tudi v prihodnje. Vietnam je dinamično gospodarstvo z več kot 90 milijoni prebivalcev, z najhitreje rastočim srednjim razredom v združenju ASEAN ter mlado in dinamično delovno silo. Zaradi visoke ravni pismenosti in izobrazbe, razmeroma nizkih plač, dobre povezanosti in osrednje lokacije znotraj držav ASEAN se vedno več tujih vlagateljev odloča v Vietnamu ustvariti svoj operativni center Mekonga in sosednjih regij.

Svet je 23. aprila 2007 pooblastil Komisijo, da začne pogajanja o medregionalnem sporazumu o prosti trgovini z državami združenja ASEAN. Pooblastilo je bilo sicer namenjeno pogajanjem o medregionalnem sporazumu o prosti trgovini, vendar je omogočalo tudi dvostranska pogajanja, če ne bilo mogoče doseči dogovora o skupnih pogajanjih s skupino držav združenja ASEAN. Glede na težave pri medregionalnih pogajanjih sta obe strani priznali, da so pogajanja na mrtvi točki, in se dogovorili, da jih bosta začasno prekinili.

Svet se je 22. decembra 2009 dogovoril o začetku dvostranskih pogajanj s posameznimi državami združenja ASEAN na podlagi pooblastila in pogajalskih smernic iz leta 2007, vendar je ohranil strateški cilj medregionalnega sporazuma. Tako je pooblastil Komisijo, da začne dvostranska pogajanja najprej s Singapurjem kot prvi korak k pravočasnemu začetku takih pogajanj z drugimi zadevnimi državami združenja ASEAN. EU je nato začela dvostranska pogajanja o sporazumu o prosti trgovini z Malezijo (2010), Vietnamom (2012), Tajsko (2013), Filipini (2015) in Indonezijo (2016).

Svet je 15. oktobra 2013 na podlagi novih pristojnosti EU v skladu z Lizbonsko pogodbo pooblastil Komisijo, da podaljša tekoča dvostranska pogajanja z državami združenja ASEAN, ki bi zajemala tudi zaščito naložb.

Na podlagi pogajalskih smernic, ki jih je Svet sprejel leta 2007 in ki so bile oktobra 2013 dopolnjene, da bi vključevale zaščito naložb, se je Komisija pogajala z Vietnamom o ambicioznem in celovitem sporazumu o prosti trgovini in sporazumu o zaščiti naložb, da bi se ustvarile nove priložnosti in pravna varnost za razvoj trgovine in naložb med obema partnericama. Pravno revidirani besedili obeh sporazumov sta bili javno objavljeni in sta na voljo na naslednji povezavi:

Komisija predlaga naslednje predloge sklepov Sveta:

- predlog sklepa Sveta o podpisu, v imenu Evropske unije, Sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in Socialistično republiko Vietnam,
- predlog sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in Socialistično republiko Vietnam,
- predlog sklepa Sveta o podpisu, v imenu Evropske unije, Sporazuma o zaščiti naložb med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Socialistično republiko Vietnam na drugi strani, in
- predlog sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o zaščiti naložb med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Socialistično republiko Vietnam na drugi strani.

Pred tem je Komisija predložila predlog horizontalne uredbe o zaščitnih ukrepih, ki bo poleg drugih sporazumov zajemala tudi sporazum o prosti trgovini med EU in Vietnamom.

Priloženi predlog sklepa Sveta je pravni akt za odobritev podpisa, v imenu Evropske unije, Sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in Socialistično republiko Vietnam.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Pred pogajanja o sporazumu o prosti trgovini in sporazumu o zaščiti naložb so potekala pogajanja Evropske službe za zunanje delovanje o sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Socialistično republiko Vietnam na drugi strani, ki je začel veljati oktobra 2016. Sporazumu o partnerstvu in sodelovanju zagotavlja pravni okvir za nadaljnji razvoj že tako dolgotrajnega in močnega partnerstva med EU in Vietnamom na številnih področjih, vključno s političnim dialogom, trgovino, energijo, prometom, človekovimi pravicami, izobraževanjem, znanostjo in tehnologijo, pravosodjem, azilom in migracijami.

Dolgotrajno trgovinsko in gospodarsko partnerstvo med EU in Vietnamom se je doslej razvijalo brez posebnega pravnega okvira. Sporazum o prosti trgovini in sporazum o zaščiti naložb, ki sta bila izpogajana, bosta posebna sporazuma, ki bosta uveljavljala trgovinske in naložbene določbe sporazuma o partnerstvu in sodelovanju, ter sestavni del splošnih dvostranskih odnosov med EU in Vietnamom.

Sporazum o zaščiti naložb med EU in Vietnamom bo z datumom začetka veljavnosti razveljavil in nadomestil dvostranske naložbene pogodbe med Vietnamom in državami članicami EU, ki so navedene v Prilogi 6 (Seznam naložbenih sporazumov) k sporazumu o zaščiti naložb.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Sporazuma o prosti trgovini in o zaščiti naložb med EU in Vietnamom sta v celoti skladna s politikami Unij in EU zaradi njiju ne bo treba spremeniti svojih pravil, predpisov ali standardov na nobenem reguliranem področju. Poleg tega sporazuma o prosti trgovini in o zaščiti naložb med EU in Vietnamom tako kot vsi drugi trgovinski in naložbeni sporazumi, ki jih je Komisija izpogajala, v celoti varujeta javne službe ter v celoti ohranjata pravico vlad do urejanja v javnem interesu in to pravico obravnavata kot temeljno načelo.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Na podlagi mnenja Sodišča EU 2/15 in v luči poznejših obsežnih razprav med institucijami EU o strukturi trgovinskih in naložbenih sporazumov, je Komisija predstavila rezultat pogajanj z Vietnamom v obliki dveh neodvisnih sporazumov: sporazuma o prosti trgovini in sporazuma o zaščiti naložb, enako kot pri pogajanjih med EU in Singapurjem.

Glede na mnenje 2/15 in glede na to, da je vsebina sporazuma o prosti trgovini med EU in Vietnamom dejansko enaka vsebini sporazuma o prosti trgovini med EU in Singapurjem, bi vsa področja, ki jih zajema sporazum o prosti trgovini med EU in Vietnamom, spadala v pristojnost EU, zlasti pa v področje uporabe členov 91, 100(2) in 207 PDEU. Poleg tega bi bile vse materialne določbe o zaščiti naložb v okviru sporazuma o zaščiti naložb med EU in Vietnamom, v kolikor se uporabljajo za neposredne tuje naložbe, zajete s členom 207 PDEU.

Posledično Unija podpiše sporazum o prosti trgovini med EU in Vietnamom v skladu s sklepom Sveta na podlagi člena 218(5) PDEU ter ga sklene v skladu s sklepom Sveta na podlagi člena 218(6) PDEU po odobritvi Evropskega parlamenta.

Unija podpiše sporazum o zaščiti naložb med EU in Vietnamom v skladu s sklepom Sveta na podlagi člena 218(5) PDEU ter ga sklene v skladu s sklepom Sveta na podlagi člena 218(6) PDEU po odobritvi Evropskega parlamenta in ratifikaciji s strani držav članic v skladu z njihovimi notranjimi postopki.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Kot je bilo potrjeno v mnenju 2/15 o sporazumu o prosti trgovini med EU in Singapurjem in enako kot v navedenem sporazumu, sporazum o prosti trgovini med EU in Vietnamom, kot je bil predložen Svetu, ne zajema zadev, ki ne spadajo v izključno pristojnost EU.

Kar zadeva sporazum o zaščiti naložb, je Sodišče potrdilo, da ima EU v skladu s členom 207 PDEU izključno pristojnost v zvezi z vsemi materialnimi določbami o zaščiti naložb, če se uporabljajo za neposredne tuje naložbe. Potrdilo je tudi izključno pristojnost EU v zvezi z mehanizmom za reševanje sporov med državami glede zaščite naložb. Poleg tega je navedlo, da ima EU deljeno pristojnost v zvezi s posrednimi naložbami in reševanjem sporov med vlagatelji in državo (ki je bilo pozneje v sporazumu o zaščiti naložb nadomeščeno s sistemom sodišč za naložbe), v katerih so države članice tožene stranke¹.

Teh elementov ni mogoče smiselno ločiti od materialnih določb ali reševanja sporov med državami in zato bi jih bilo treba vključiti v sporazume na ravni EU.

• Sorazmernost

Ta predlog je skladen z vizijo strategije Evropa 2020 in prispeva k trgovinskim in razvojnim ciljem Unije.

• Izbira instrumenta

Ta predlog je v skladu s členom 218 PDEU, ki predvideva sprejetje sklepov o mednarodnih sporazumih v Svetu. Drug pravni instrument, ki bi se lahko uporabil za dosego cilja tega predloga, ne obstaja.

¹ Glej pojasnilo v sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi C-600/14, Nemčija proti Svetu (sodba z dne 5. decembra 2017), točka 69.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje

Ko so bila pogajanja z Vietnamom zaključena, je skupina pod vodstvom enote glavnega ekonomista pri GD za trgovino izvedla študijo gospodarskih koristi, ki se jih lahko pričakuje od sporazuma.

Analiza napoveduje, da bo odprava dvostranskih tarif in izvoznih dajatev skupaj z znižanjem netarifnih ovir, ki vplivajo na čezmejno izmenjavo blaga in storitev, znatno spodbudila dvostransko trgovino. Izvoz EU v Vietnam se bo po ocenah do leta 2035 povečal za več kot 8 milijard EUR, izvoz iz Vietnama v EU pa naj bi se povečal za 15 milijard EUR. To pomeni, da se bo izvoz EU v Vietnam v relativnem smislu povečal za skoraj 29 %, izvoz Vietnama v EU pa za skoraj 18 % .

Z gospodarskim modeliranjem se nadalje ocenjuje, da bi se lahko nacionalni dohodek EU zaradi sporazuma o prosti trgovini do leta 2035 povečal za več kot 1,9 milijarde EUR, medtem ko bi se lahko nacionalni dohodek Vietnama v istem obdobju povečal za 6 milijard EUR. Velika razlika v pričakovanih koristih je posledica velike razlike v relativnem pomenu EU in Vietnama kot medsebojnih namembnih krajev izvoza.

Lahko se šteje, da rezultati zgoraj navedene kvantitativne analize podcenjujejo dejanski gospodarski vpliv sporazuma, saj ne upoštevajo predvidljivih koristi, povezanih z okrepitvijo varstva in izvrševanja pravic intelektualne lastnine ali liberalizacijo neposrednih tujih naložb v proizvodnih sektorjih in javnih naročilih. Poleg tega sinergije v svetovnih dobavnih verigah, ki lahko izhajajo iz sporazuma o prosti trgovini med EU in Vietnamom, zlasti v širšem okviru tekočih prizadevanj za nadaljnjo krepitev gospodarskih odnosov EU z regijo ASEAN, niso bile možne, vendar se lahko pričakuje, da bodo znatne.

• Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Pred začetkom dvostranskih pogajanj z Vietnamom je zunanji izvajalec izvedel oceno učinka trgovine na trajnostni razvoj v okviru sporazuma o prosti trgovini med EU in združenjem ASEAN², da bi preučil morebitne gospodarske, socialne in okoljske učinke tesnejšega gospodarskega partnerstva med regijama.

Izvajalec se je med pripravo ocene učinka trgovine na trajnostni razvoj posvetoval z notranjimi in zunanjimi strokovnjaki ter organiziral javna posvetovanja v Bruslju in Bangkoku ter dvostranska srečanja in intervjuje s civilno družbo v EU in združenju ASEAN. Posvetovanja v okviru ocene učinka trgovine na trajnostni razvoj so zagotovila platformo za vključitev ključnih zainteresiranih strani in civilne družbe v dialog o trgovinski politiki v zvezi z jugovzhodno Azijo.

Tako so poročilo o oceni učinka trgovine na trajnostni razvoj in posvetovanja med njegovo pripravo Komisiji zagotovila informacije, ki so bile zelo koristne za vsa od takrat začeta dvostranska trgovinska in naložbena pogajanja s posameznimi državami združenja ASEAN.

Poleg tega je Komisija junija 2012 organizirala javno posvetovanje o prihodnjem dvostranskem sporazumu z Vietnamom, ki je vključevalo vprašalnik za pridobitev informacij od zainteresiranih strani, kar ji je pozneje pomagalo določiti prednostne naloge in sprejemati odločitve skozi celotna pogajanja. Prejetih je bilo 62 izpolnjenih vprašalnikov, od tega 43 od industrijskih zvez in združenj, 16 od posameznih družb in tri od držav članic. Izpolnjeni

² <http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/145989.htm>

vprašalniki so zajemali številne sektorje, vključno z agroživilskim sektorjem, IKT, tekstilnimi izdelki, storitvami, zdravili, kemikalijami, kovinami, zeleno energijo, avtomobilsko industrijo in strojnimi sektorjem ter lesnim papirjem. Po pisnem posvetovanju so sledili sestanki z izbranim številom sodelujočih v vprašalniku, ki so bili prepoznani kot predstavniki najbolj občutljivih sektorjev za pogajanja z Vietnamom (tekstil, alkoholne pijače, zdravila, avtomobilska industrija in IKT).

Maja 2015 je potekala okrogla miza z zainteresiranimi stranmi o človekovih pravicah in trajnostnem razvoju v okviru dvostranskih odnosov med EU in Vietnamom³. Komisija je nato izvedla posebno analizo⁴ o možnem vplivu sporazuma o prosti trgovini na človekove pravice in trajnostni razvoj.

Pred in med pogajanjmi so bile države članice EU redno obveščane ter so sodelovale v ustnih in pisnih posvetovanjih o različnih vidikih pogajanj prek Odbora Sveta za trgovinsko politiko. Evropski parlament je bil prav tako redno obveščen in je sodeloval v posvetovanjih, in sicer prek svojega Odbora za mednarodno trgovino in zlasti prek njegove skupine za spremljanje sporazuma o prosti trgovini med EU in Vietnamom. Besedili, ki sta se postopoma oblikovali na podlagi pogajanj, sta bila ves čas na voljo obema institucijama.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Oceno učinka trgovine na trajnostni razvoj v okviru sporazuma o prosti trgovini med EU in združenjem ASEAN je izvedel zunanji izvajalec „Ecorys“.

- **Ocena učinka**

V oceni učinka trgovine na trajnostni razvoj, ki jo je izvedel zunanji izvajalec in je bila zaključena leta 2009, je bilo ugotovljeno, da bi ambiciozen sporazum o prosti trgovini med EU in združenjem ASEAN imel pomembne pozitivne učinke (v smislu BDP, prihodkov, trgovine in zaposlovanja) za EU in Vietnam. Učinki na nacionalne prihodke za EU so bili ocenjeni na 13 milijard EUR, za Vietnam pa na 7,6 milijarde EUR.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Sporazum o prosti trgovini in sporazum o zaščiti naložb med EU in Vietnamom nista predmet postopkov programa ustreznosti in uspešnosti predpisov. Vendar vsebujeta številne določbe, ki bodo poenostavile trgovinske in naložbene postopke ter znižale stroške v zvezi z izvozom in naložbami, kar bo več malim podjetjem omogočilo poslovanje na obeh trgih. Pričakovane koristi vključujejo manj obremenjujoča tehnična pravila, zahteve glede skladnosti s predpisi, carinske postopke in pravila o poreklu, varstvo pravic intelektualne lastnine ter znižanje stroškov sodnih postopkov v okviru sistema sodišč za naložbe za tožnike, ki so MSP.

- **Temeljne pravice**

Predlog ne vpliva na varstvo temeljnih pravic Unije.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Sporazum o prosti trgovini med EU in Vietnamom bo imel finančne posledice za proračun EU na strani prihodkov. Ocenjuje se, da bi izpad dajatev pri polnem izvajanju sporazuma lahko dosegel 1,7 milijarde EUR. Ocena temelji na povprečnem uvozu, predvidenem za leto

³ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/events/index.cfm?id=1288>

⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/february/tradoc_154236.pdf

2035, ob odsotnosti sporazuma in predstavlja letno izgubo prihodkov zaradi odprave tarif EU za uvoz s poreklom iz Vietnama.

Sporazum o zaščiti naložb med EU in Vietnamom naj bi imel finančne posledice za proračun EU na strani odhodkov. Sporazum bo tretji sporazum EU (po Celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu s Kanado in sporazumu s Singapurjem), ki bo vključeval sistem sodišč za naložbe za reševanje sporov med vlagatelji in državami. Za financiranje stalne strukture, ki bo vključevala sodišče prve stopnje in pritožbeno sodišče, se od leta 2019 (odvisno od začetka veljavnosti sporazuma) predvidevajo dodatni letni odhodki v višini 700 000 EUR. Hkrati pa sporazum vključuje uporabo upravnih virov iz proračunske vrstice XX 01 01 01 (Odhodki za uradnike in začasne uslužbenke, zaposlene v instituciji), saj se ocenjuje, da bo za naloge v skladu s tem sporazumom pooblaščen en upravni uslužbenec v ekvivalentu polnega delovnega časa. To je navedeno v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, veljajo pa tam navedeni pogoji.

5. DRUGI ELEMENTI

• Izvedbeni načrti ter ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Sporazum o prosti trgovini in sporazum o zaščiti naložb med EU in Vietnamom vključujeta institucionalne določbe, ki določajo strukturo izvedbenih organov za stalno spremljanje izvajanja, delovanja in učinka sporazumov. Ker bosta sporazuma sestavni del splošnih dvostranskih odnosov med EU in Vietnamom, kot jih ureja sporazum o partnerstvu in sodelovanju, bo navedena struktura del skupnega institucionalnega okvira s sporazumom o partnerstvu in sodelovanju.

V poglavju o institucionalnih določbah sporazuma o prosti trgovini je določena ustanovitev odbora za trgovino, katerega glavna naloga bo, da nadzoruje in olajšuje izvajanje in uporabo sporazuma. Odbor za trgovino bodo sestavljali predstavniki EU in Vietnama, ki se bodo sestali vsako leto ali na zahtevo ene od strani. Odbor za trgovino bo zadolžen za nadzor dela vseh specializiranih odborov in delovnih skupin, ustanovljenih na podlagi sporazuma (Odbor za blagovno menjavo, Odbor za carino, Odbor za sanitarne in fitosanitarne ukrepe, Odbor za naložbe, trgovino s storitvami, elektronsko poslovanje in javna naročila, Odbor za trgovino in trajnostni razvoj, delovna skupina za pravice intelektualne lastnine, vključno z geografskimi označbami, ter delovna skupina za motorna vozila in njihove dele).

Odbor za trgovino bo moral tudi komunicirati z vsemi zainteresiranimi stranmi, vključno z zasebnim sektorjem in civilno družbo, v zvezi z delovanjem in izvajanjem sporazuma. V sporazumu obe strani priznavata pomen preglednosti in odprtosti ter se zavezujeta, da bosta upoštevali mnenja predstavnikov javnosti, da bi pri izvajanju sporazuma imeli na voljo veliko različnih vidikov.

V poglavju o institucionalnih določbah sporazuma o zaščiti naložb je določena ustanovitev odbora, katerega glavna naloga bo, da nadzoruje in olajšuje izvajanje in uporabo sporazuma. Med drugim bo lahko po izpolnitvi zadevnih zakonskih zahtev in zaključku postopkov obeh strani imenoval člane sodišč v okviru sistema sodišč za naložbe, določil njihove mesečne honorarje in sprejel zavezujoče razlage sporazuma.

Kot je bilo poudarjeno v sporočilu „Trgovina za vse“, Komisija namenja vse več sredstev učinkovitemu izvajanju in izvrševanju trgovinskih in naložbenih sporazumov. Leta 2017 je objavila prvo letno poročilo o izvajanju sporazumov o prosti trgovini. Glavni namen poročila je bil zagotoviti objektivno sliko o izvajanju sporazumov EU o prosti trgovini ter izpostaviti

doseženi napredek in pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti. Poročilo naj bi bilo podlaga za odprto razpravo in sodelovanje z državami članicami, Evropskim parlamentom in civilno družbo na splošno v zvezi z delovanjem in izvajanjem sporazumov o prosti trgovini. Vsakoletna objava poročila bo omogočila redno spremljanje trendov in napredka pri reševanju opredeljenih prednostnih vprašanj. V poročilo bo z začetkom veljavnosti zajet tudi sporazum o prosti trgovini med EU in Vietnamom.

- **Izvajanje v EU**

Da se zagotovi izvajanje Sporazuma, je treba sprejeti nekatere ukrepe. Ti ukrepi se sprejmejo pravočasno za izvajanje Sporazuma. Gre za izvedbeno uredbo Komisije, ki se sprejme na podlagi člena 58(1) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije, o odprtju tarifnih kvot, ki jih določa Sporazum.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Komisija si je pri pogajanjih o **sporazumu o prosti trgovini med EU in Vietnamom** prizadevala za dva glavna cilja, in sicer zagotoviti čim boljše pogoje za dostop gospodarskih subjektov EU do vietnamskega trga ter določiti pomembno drugo referenčno točko (po sporazumih s Singapurjem) za druga pogajanja EU v regiji.

Oba cilja sta bila v celoti izpolnjena, saj sporazum presega veljavne zaveze v okviru STO na številnih področjih, kot so storitve, javna naročila, netarifne ovire in zaščita intelektualne lastnine, vključno z geografskimi označbami. Vietnam se je na vseh teh področjih strinjal tudi z novimi zavezami, ki znatno presegajo to, k čemur se je Vietnam zavezal v drugih sporazumih, tudi v sporazumu o transpacifiškem partnerstvu.

V skladu s cilji, določenimi v pogajalskih smernicah, je Komisija zagotovila:

- (1) celovito liberalizacijo storitev in naložbenih trgov, vključno s horizontalnimi pravili o izdajanju dovoljenj in medsebojnem priznavanju diplom ter sektorskimi pravili za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za evropska podjetja;
- (2) nove možnosti predložitve ponudb za ponudnike iz EU v Vietnamu, ki ni članica Sporazuma STO o vladnih naročilih;
- (3) odpravo tehničnih in regulativnih trgovinskih ovir za trgovino z blagom, kot je podvajanje preskusov, zlasti s spodbujanjem uporabe tehničnih in regulativnih standardov, ki so znani v EU v sektorjih motornih vozil, zdravil, medicinskih pripomočkov in zelene tehnologije;
- (4) ureditev za odobritev evropskega izvoza hrane v Vietnam, ki spodbuja trgovino in temelji na mednarodnih standardih;
- (5) zavezo Vietnama, da bo zmanjšal ali odpravil tarife za uvoz iz EU, ter cenejši dostop evropskih podjetij in potrošnikov do proizvodov s poreklom iz Vietnama;
- (6) visoko raven varstva pravic intelektualne lastnine, vključno z uveljavljanjem teh pravic, tudi na meji, ter zaščito geografskih označb EU na ravni, ki je višja od ravni sporazuma TRIPs-plus;
- (7) celovito poglavje o trgovini in trajnostnem razvoju, katerega cilj je zagotoviti, da trgovina podpira pravice delavcev, varstvo okolja in družbeni razvoj ter spodbuja

trajnostno gospodarjenje z gozdovi in ribištvom. Vključuje zaveze za učinkovito uporabo mednarodnih standardov in prizadevanja za ratifikacijo številnih mednarodnih konvencij. To poglavje določa tudi, kako bodo socialni partnerji in civilna družba vključeni v njegovo izvajanje in spremljanje; ter

(8) mehanizem hitrega reševanja sporov z arbitražo ali s pomočjo mediatorja.

Sporazum o zaščiti naložb med EU in Vietnamom bo zagotovil visoko raven zaščite naložb, hkrati pa bo varoval pravice EU in Vietnama do urejanja in uresničevanja legitimnih ciljev javne politike, kot so varovanje javnega zdravja, zagotavljanje varnosti in varstvo okolja.

Sporazum vključuje vse novosti novega pristopa EU k zaščiti naložb in mehanizme izvrševanja, ki jih ni v 21 obstoječih dvostranskih naložbenih sporazumih med Vietnamom in državami članicami EU. Zelo pomemben vidik tega sporazuma je, da nadomešča in posledično tudi izboljšuje 21 obstoječih dvostranskih naložbenih sporazumov.

V skladu s cilji iz pogajalskih smernic je Komisija zagotovila, da bodo evropski vlagatelji in njihove naložbe v Vietnamu obravnavani pravično in enakopravno ter da ne bodo diskriminirani v primerjavi z vietnamskimi naložbami v podobnem položaju. Sporazum o zaščiti naložb hkrati tudi varuje evropske vlagatelje in njihove naložbe v Vietnamu pred razlastitvijo, razen če je to za javne namene, v skladu z dolžnim pravnim postopanjem, na nediskriminatorni podlagi ter proti plačilu takojšnjega in ustreznega nadomestila glede na pošteno tržno vrednost razlašene naložbe.

Poleg tega bo v skladu s pogajalskimi smernicami sporazum o zaščiti naložb, ki ga je izpogajala Komisija, ponujal vlagateljem možnost sodobnega in reformiranega mehanizma reševanja naložbenih sporov. Ta sistem zagotavlja spoštovanje pravil o zaščiti naložb ter poskuša najti ravnovesje med zaščito vlagateljev na pregleden način in varstvom pravice države do regulativnega urejanja zaradi uresničevanja ciljev javne politike. Sporazum vzpostavlja stalni mednarodni in popolnoma neodvisni sistem za reševanje sporov, ki ga sestavljajo sodišča na prvi stopnji in pritožbena sodišča, ki bodo reševala spore na pregleden in nepristranski način.

Komisija se zaveda, da je treba najti ravnovesje med napredkom pri reformirani naložbeni politiki EU in občutljivostjo držav članic EU glede morebitnega izvajanja deljene pristojnosti pri teh vprašajih. Zato ni predlagala začasne uporabe sporazuma o zaščiti naložb. Če pa bi države članice želele predlog o začasni uporabi sporazuma, ga je Komisija pripravljena predložiti.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu, v imenu Evropske unije, Sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in Socialistično republiko Vietnam

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 91(1), člena 100(2) in prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 23. aprila 2007 pooblastil Komisijo za pogajanja o sporazumu o prosti trgovini z državami Združenja držav jugovzhodne Azije (v nadaljnjem besedilu: združenje ASEAN). Pooblastilo je omogočalo tudi dvostranska pogajanja.
- (2) Svet je 22. decembra 2009 pooblastil Komisijo za začetek dvostranskih pogajanj o sporazumih o prosti trgovini s posameznimi državami ASEAN. Komisija je junija 2012 začela dvostranska pogajanja o sporazumu o prosti trgovini z Vietnamom, ki naj bi bila izvedena v skladu z obstoječimi pogajalskimi smernicami.
- (3) Pogajanja o Sporazumu o prosti trgovini med Evropsko unijo in Socialistično republiko Vietnam (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so zaključena.
- (4) Zato bi bilo treba Sporazum podpisati v imenu Unije s pridržkom njegove poznejše sklenitve –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Podpis Sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in Socialistično republiko Vietnam (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se odobri v imenu Unije, s pridržkom sklenitve Sporazuma.

Člen 2

Generalni sekretariat Sveta podeli polna pooblastila za podpis sporazuma v imenu Unije, pod pogojem njegove sklenitve, osebi ali osebam, ki jih določi pogajalec o Sporazumu.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*